گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۵۳۶۵۸۳
چهارشنبه ۴ آذر ۱۴۰۵ ۳:۲۰

محمود واحدیان جواهری، عضو هیئت‌مدیره جواهرات داماس

# نوآوری و صادرات‌محوری؛ راهبرد توسعه صنعت طلا و جواهر ایران

صنعت طلا و جواهر ایران با وجود ظرفیت‌های قابل‌توجه در زمینه تولید، اشتغال‌زایی و ارزآوری، همچنان با چالش‌هایی در حوزه سیاست‌گذاری، مقررات، تأمین مواد اولیه و توسعه صادرات مواجه است. محمود واحدیان جواهری، عضو هیئت‌مدیره جواهرات داماس، معتقد است تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسی و بی‌توجهی به ویژگی‌های خاص این صنعت، می‌تواند فعالیت کارگاه‌های تولیدی را با دشواری روبه‌رو کند. وی با تأکید بر ضرورت مشورت با فعالان و متخصصان این حوزه، توسعه صادرات، تسهیل واردات مواد اولیه موردنیاز و نقش مؤثر رسانه‌ها را از عوامل مهم پیشرفت صنعت طلا و جواهر کشور می‌داند.

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، محمود واحدیان جواهری، عضو هیئت‌مدیره جواهرات داماس، در تشریح مهم‌ترین مسائل و چالش‌های صنعت طلا و جواهر ایران، بر ضرورت بازنگری در سیاست‌های اقتصادی و مقررات مرتبط با این حوزه تأکید کرد.

ضرورت تصمیم‌گیری کارشناسی در صنعت طلا و جواهر

واحدیان جواهری با اشاره به دغدغه‌های فعالان صنف طلا و جواهر اظهار کرد: یکی از مشکلات اساسی این صنعت، اتخاذ تصمیم‌ها و صدور بخشنامه‌هایی است که گاهی بدون بررسی کارشناسی کافی و شناخت دقیق شرایط بازار انجام می‌شوند. به گفته وی، چنین تصمیم‌هایی ممکن است در کوتاه‌مدت با هدف مدیریت بازار اتخاذ شوند، اما در عمل پیامدهایی داشته باشند که به فعالیت تولیدکنندگان و کارگاه‌های صنفی آسیب وارد کند.

وی خام‌فروشی طلا را یکی از موضوعات مهم و نگران‌کننده دانست و توضیح داد: زمانی که مردم برای حفظ ارزش سرمایه خود به سمت خرید و نگهداری طلای خام سوق پیدا می‌کنند، تقاضا برای محصولات ساخته‌شده و فعالیت‌های تولیدی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. در نتیجه، کارگاه‌های تولیدی با کاهش فعالیت مواجه می‌شوند و فرصت‌های اشتغال در این بخش نیز آسیب می‌بینند.

این فعال صنعت طلا و جواهر تأکید کرد که منافع کوتاه‌مدت بخشی از فعالان بازار نباید جایگزین منافع بلندمدت و عمومی صنعت شود. از نگاه وی، سیاست‌گذاری باید به‌گونه‌ای باشد که ضمن حفظ سرمایه مردم، زمینه فعالیت تولیدکنندگان، اشتغال کارگران و رونق زنجیره ارزش طلا و جواهر نیز فراهم شود.

مشورت با متخصصان؛ راهکار اصلاح سیاست‌گذاری

واحدیان جواهری برای توضیح اهمیت مشارکت متخصصان در تصمیم‌گیری‌ها، به آموزه‌های قرآنی درباره مشورت و شیوه مدیریت پیامبر اکرم (ص) اشاره کرد. وی با بیان اینکه نرم‌خویی، تحمل دیدگاه‌های مختلف و مشورت با مردم از اصول مهم مدیریت است، اظهار داشت: در امور مهم باید با افراد آگاه و صاحب‌تجربه مشورت کرد؛ زیرا کسانی که قرار است تصمیم‌ها را اجرا کنند، زمانی همراهی مؤثرتری خواهند داشت که در فرایند شکل‌گیری آن تصمیم‌ها نیز مشارکت داشته باشند.

وی معتقد است یکی از مشکلات موجود در صنعت طلا و جواهر، فاصله میان تصمیم‌گیرندگان و واقعیت‌های اجرایی این حرفه است. به گفته او، طلا و جواهر کالایی با ویژگی‌های متفاوت از بسیاری از کالاهای مصرفی است؛ زیرا بخش عمده ارزش آن به خود فلز گران‌بها مربوط می‌شود و ارزش هنری و تزئینی آن سهم متفاوتی از ارزش نهایی محصول دارد.

از این رو، نمی‌توان بدون توجه به ماهیت سرمایه‌ای این کالا، مقررات یکسانی را برای آن و کالاهایی مانند لاستیک، آهن یا فولاد در نظر گرفت. وی افزود: مقررات و سامانه‌های نظارتی باید متناسب با ویژگی‌های اقتصادی و تجاری طلا و جواهر طراحی شوند تا ضمن ایجاد شفافیت، مانع فعالیت قانونی و سرمایه‌گذاری در این حوزه نشوند.

پیامدهای مقررات غیرمتناسب و تجربه اجرای قانون ارزش افزوده

این عضو هیئت‌مدیره جواهرات داماس با اشاره به تجربه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در صنعت طلا گفت: این قانون برای حدود ۱۲ سال در صنف اجرا شد و پس از آن مشخص شد که شیوه اجرای آن با واقعیت‌های این حرفه تناسب کافی نداشته است. از نظر وی، نبود بررسی تخصصی پیش از اجرای چنین مقرراتی می‌تواند در طول زمان به فعالیت صنف آسیب وارد کند.

وی همچنین به چالش‌های ناشی از سامانه‌های تجاری و الزامات ثبت اطلاعات اشاره کرد و توضیح داد: زمانی که برای ثبت اطلاعات کالا در سامانه‌ها الزاماتی تعیین می‌شود و عدم ثبت اطلاعات می‌تواند پیامدهای سنگینی مانند قاچاق تلقی‌شدن کالا و ضبط آن را به دنبال داشته باشد، فعال اقتصادی نسبت به امنیت سرمایه‌گذاری خود دچار نگرانی می‌شود.

واحدیان جواهری تأکید کرد که شفافیت و نظارت ضروری است، اما سازوکارهای اجرایی باید با ماهیت کالا و شرایط فعالیت صنف هماهنگ باشند تا از

ایجاد موانع غیرضروری برای تولید و تجارت جلوگیری شود.

واردات سنگ‌های قیمتی؛ نمونه‌ای از اهمیت شناخت تخصصی بازار

این فعال صنفی در ادامه، تجربه پیگیری واردات سنگ‌های قیمتی را نمونه‌ای از تأثیر مشورت و ارائه اطلاعات تخصصی به مدیران دانست. وی توضیح داد که در سال ۱۳۸۷ پیگیری‌هایی را برای فراهم‌شدن امکان واردات سنگ‌های قیمتی آغاز کرده است؛ زیرا برخی از این سنگ‌ها در داخل کشور تولید نمی‌شوند و زیرساخت معدنی یا صنعتی لازم برای تأمین و تراش آن‌ها نیز به اندازه نیاز بازار وجود ندارد.

به گفته وی، فعالیت‌هایی مانند مخراج‌کاری، طراحی و ساخت جواهرات به دسترسی به سنگ‌های قیمتی وابسته‌اند و محدودیت در واردات این مواد اولیه می‌تواند بخش‌های مختلف زنجیره تولید را تحت تأثیر قرار دهد.

واحدیان جواهری بیان کرد: در جریان پیگیری این موضوع، درخواست واردات سنگ‌های قیمتی در کنار چند درخواست دیگر به مراجع مرتبط ارائه شد، اما در مرحله نخست مورد موافقت قرار نگرفت. وی سپس با مسئول مربوطه در حوزه توسعه تجارت جلسه‌ای برگزار کرد و در فرصتی حدود نیم‌ساعته، ضرورت واردات این مواد اولیه و تأثیر آن بر فعالیت صنعت را توضیح داد.

به گفته وی، پس از ارائه توضیحات تخصصی، نگاه مسئول مربوطه نسبت به موضوع تغییر کرد و تصمیم اولیه مورد بازنگری قرار گرفت. واحدیان جواهری این تجربه را نشان‌دهنده اهمیت دسترسی مدیران به اطلاعات صحیح و بهره‌گیری از نظر فعالان باتجربه دانست و تأکید کرد که بسیاری از مسائل صنعت با گفت‌وگوی مستقیم و مراجعه به متخصصان قابل حل است.

صادرات‌محوری و ارتقای کیفیت؛ مسیر رقابت در بازارهای جهانی

واحدیان جواهری در پاسخ به پرسشی درباره جایگاه خلاقیت و نوآوری در صنعت طلا و جواهر کشورهای پیشرو، به تجربه کشورهایی مانند ایتالیا اشاره کرد و گفت: توسعه صادرات نیازمند توجه هم‌زمان به کیفیت، طراحی، فناوری و شیوه‌های تولید است. زمانی که تولیدکننده نگاه صادراتی نداشته باشد، انگیزه کافی برای ارتقای مستمر کیفیت نیز در مجموعه فعالیت‌های او شکل نمی‌گیرد.

وی با اشاره به اهمیت استاندارد عیار طلا و کیفیت ساخت محصولات افزود: در بازارهای بین‌المللی، جزئیات فنی و کیفیت محصول اهمیت زیادی دارند و تولیدکنندگان برای حضور موفق در این بازارها باید استانداردهای مورد انتظار مشتریان را رعایت کنند.

این فعال صنعت طلا و جواهر با اشاره به برخی تجربه‌های صادراتی گذشته اظهار داشت: در مقاطعی بخشی از طلای تولیدشده در کشور به بازارهای خارجی راه پیدا کرد، اما در مواردی این صادرات بیشتر به شکل طلای ذوب‌شده یا محصولاتی با تغییرات ظاهری انجام شد و ارزش افزوده واقعی ناشی از طراحی و ساخت محصول نهایی به اندازه ظرفیت موجود تحقق پیدا نکرد.

به اعتقاد وی، صادرات پایدار زمانی شکل می‌گیرد که محصول با کیفیت، طراحی مناسب و ارزش افزوده واقعی عرضه شود. چنین رویکردی می‌تواند به فعال‌ماندن کارگاه‌ها، افزایش اشتغال و تقویت درآمد ارزی کشور کمک کند.

ظرفیت اشتغال‌زایی صنعت تراش سنگ‌های قیمتی

واحدیان جواهری برای نشان‌دادن ظرفیت اشتغال‌زایی فرآوری سنگ‌های قیمتی، به تجربه کشور هند اشاره کرد. وی گفت: بر اساس اطلاعاتی که مطرح می‌کند، حدود سه میلیون نفر در این کشور در حوزه تراش سنگ‌های قیمتی فعالیت دارند؛ در حالی که بخش قابل‌توجهی از سنگ‌های مورد استفاده آن‌ها از کشورهای دیگر تأمین می‌شود.

وی با اشاره به ارزش افزوده ایجادشده در فرایند تراش سنگ‌ها توضیح داد: در برخی نمونه‌ها، بخش عمده ارزش محصول نهایی ناشی از دستمزد و مهارت نیروی انسانی است و ارزش ماده اولیه سهم کمتری از ارزش نهایی را تشکیل می‌دهد. این موضوع نشان می‌دهد که فرآوری و ایجاد ارزش افزوده می‌تواند فرصت اقتصادی و اشتغال قابل‌توجهی ایجاد کند.

او معتقد است ایران نیز با توجه به ظرفیت نیروی انسانی و امکان توسعه مهارت‌های تخصصی، می‌تواند در بخش‌هایی از زنجیره فرآوری سنگ‌های قیمتی نقش مؤثرتری ایفا کند. به گفته وی، فراهم‌کردن شرایط مناسب برای تأمین مواد اولیه و حمایت از فعالیت‌های تخصصی، می‌تواند بخشی از نیاز داخلی را در کشور به ارزش افزوده و اشتغال تبدیل کند.

رسانه‌ها؛ حلقه اتصال ظرفیت‌های تخصصی به جامعه

واحدیان جواهری در بخش پایانی گفت‌وگو، نقش رسانه‌ها را در معرفی ظرفیت‌های صنعت طلا و جواهر بسیار مهم دانست و اظهار کرد: رسانه‌ها وظیفه دارند ایده‌ها، تجربه‌ها، فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود را به جامعه و فعالان اقتصادی منتقل کنند. حتی اگر یک فعال اقتصادی به راهکار مؤثری دست پیدا کند، اما این تجربه به‌درستی اطلاع‌رسانی نشود، امکان بهره‌مندی سایر فعالان از آن محدود خواهد ماند.

وی با اشاره به تجربه شخصی خود در زمینه پیگیری واردات سنگ‌های قیمتی گفت: با وجود تلاش‌هایی که برای فراهم‌کردن امکان ورود این مواد اولیه انجام شد، بخشی از فعالان صنف همچنان از مسیرهای قانونی و امکان انجام این کار اطلاع کافی ندارند. به اعتقاد وی، اطلاع‌رسانی عمومی و تخصصی

می‌تواند به رفع این تصورهای نادرست کمک کند و زمینه استفاده گسترده‌تر از فرصت‌های موجود را فراهم آورد.

این فعال صنعت طلا و جواهر با تأکید بر مسئولیت رسانه‌ها در توسعه آگاهی عمومی افزود: رسانه‌ها می‌توانند ارتباط میان مدیران، کارشناسان، تولیدکنندگان و جامعه را تقویت کنند و با انتشار تجربه‌های موفق و ارائه اطلاعات دقیق، به بهبود فضای فعالیت اقتصادی کمک کنند.

جمع‌بندی؛ توسعه صنعت با تصمیم‌گیری مبتنی بر تجربه

دیدگاه‌های محمود واحدیان جواهری نشان می‌دهد که توسعه صنعت طلا و جواهر ایران تنها به تولید بیشتر وابسته نیست، بلکه نیازمند مجموعه‌ای از اصلاحات در سیاست‌گذاری، مقررات، تأمین مواد اولیه، ارتقای کیفیت و توسعه بازارهای صادراتی است. بهره‌گیری از تجربه فعالان صنفی، توجه به ویژگی سرمایه‌ای و تخصصی این کالا، حمایت از فرآوری و ارزش‌آفرینی داخلی و تقویت نقش رسانه‌ها می‌تواند زمینه استفاده بهتر از ظرفیت‌های این صنعت را فراهم کند.

از منظر وی، مهم‌ترین گام برای اصلاح مسیر، شنیدن صدای متخصصان و فعالان میدانی پیش از اتخاذ تصمیم‌های اجرایی است؛ رویکردی که می‌تواند فاصله میان سیاست‌گذاری و واقعیت بازار را کاهش دهد و به تقویت تولید، اشتغال و جایگاه صنعت طلا و جواهر ایران کمک کند.